

ΕΝΑΣ ΓΥΡΟΣ ΣΤΑ ΘΕΡΙΝΑ ΘΕΑΤΡΑ



ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΟΠΕΡΕΤΤΩΝ

(Στὸ «Ἀκροπόλ», στὸ «Καζινό», στὸ «Ἀθηναιον».)

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν... ἐπιθεωρησιακῶν θιάσων, ἀξίζει τὸν κόπο νὰ ἐπεκτείνωμε τὴν ἔρευνά μας καὶ στοὺς ὀπερεττικούς. Ἐχουν κι' αὐτοὶ τὰ ταγκό, πὺ συγκινοῦν τοὺς... χορομανεῖς ἀναγνώστας μας καὶ τὶς ρομάνς, πὺ συναρπάζουν τοὺς ἐρωτευμένους Νεοέλληνας.

Ἄλλὰ τί σατανικὴ σύμπτωση εἶνε αὕτη; Τρεῖς μόνον ἐπιθεωρήσεις ἐπὶ σκηνῆς ὅταν ἤρχισεν ἡ ἔρευνά μας καὶ τρεῖς μόνον ὀπερεττικοὶ θιάσοι ἐν δράσει, τώρα πὺ κλείνει. Εὐτυχῶς πὺ οἱ θεαταὶ καὶ τῶν μὲν καὶ τῶν δὲ δὲν εἶνε... τρεῖς καὶ ὁ κοῦκκος. Καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὸ προκείμενον.

«ΠΑΛΗΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΑΘΗΝΑ»

Ἡ πρώτη ὀπερέττα πὺ εἶδαμε διὰ πολλοστὴν ὁμως φορὰν, εἶνε ἡ «Παλιὰ καὶ Νέα Ἀθήνα», μὲ τὴν ὁποίαν ἐγκαινίασε τὶς παραστάσεις του, στὸ παρά τὸν σταθμὸν Πελοποννήσου κομψὸ θεατράκι «Ἀκροπόλ» ὁ θιάσος τοῦ κ. Β. Μύλλερ, στὸν ὁποῖον συμπράττει ὡς πρωταγωνίστρια ἡ κ. Εἰρήνη Βασιλάκη.

Πρόκειται περὶ τῆς καλῆς ἠθογραφικῆς ὀπερέττας τοῦ μουσικοσυνθέτου κ. Ν. Χατζηαποστόλου, τῆς γνωστῆς μὲ τὸν τίτλο «Παλιὰ καὶ Νέα Χρόνια», καὶ ἡ ὁποία χάρις στὴ γλυκεῖα μουσικὴ τῆς καὶ τὸ ὠραῖο λιμπρέττο τῆς, ἀκούεται πάντοτε εὐχαρίστως ἀπ' τὸ κοινόν.

Πρέπει νὰ ὁμολογηθῆ ὁμως ὅτι καὶ ἡ ἀναβίθασις καὶ ἡ ἀπόδοσις τοῦ ἔργου ἀπὸ τὸ θιάσο πὺ περιλαμβάνει πλεῖστα ὅσα καλὰ στοιχεῖα, ἐγένετο μὲ ἀπόλυτη ἀρτιότητα.

Τὸ τραγουδάκι, πὺ στὸ ἔργο αὐτὸ μιτζάρεται ἀγρίως ἀπ' τὸ κοινόν, πὺ ἀσφυκτικῶς κατακλύζει τὸ θέατρο, χάρις καὶ στὸ εὐθηνὸ τοῦ εἰσιτηρίου: 15 — 10 καὶ 7 δρχ., εἶνε τὸ κάτῳ.

ΕΛΑ MAZY MOY

Ἐλα μαζί μου τὴ ζωὴ νὰ νοιώσης
καὶ μέσ' σ' ὀλόγλυκες, τρελλές, λαχτάρες,
ἄχ, ἔλ' ἀγάπη μου γιὰ νὰ μοῦ δώσης
τῆς ἀγκαλιᾶς σου τὶς οὐράνιες χάρες.

Ἐλα καὶ δός' μου τὰ θεομὰ φιλιὰ σου
καὶ μέσ' τὰ χεῖλη σου, στὴν ἀγκαλιά σου
καὶ μέσ' σ' ἀτέλειωτης χαρᾶς μεθύσι
κι' αὐτὴ ἡ στερνὴ μου ἡ πνοὴ ἄς σβύσῃ.

Τραγουδοῦ, ὅπως βλέπετε, γεμᾶτο ἀπὸ ἔρωτα μέχρι... θανάτου, κατάλληλο νὰ τραγουδιέται τὶς φεγγαρόλουστες καλοκαιριάτικες νύχτες κάτω ἀπ' τὰ παράθυρα τῆς... ἀρνούμενης νὰ ἐνδώσῃ σκληρόκαρδης Δουλτσινέας.

«Ο ΜΠΑΜΠΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΕΤΑΙ»

Μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ «Ἀκροπόλ», ἀνερχόμεθα εἰς τὸ ἐπὶ τῆς πλατείας Κάνιγγος γνωστὸ θερινὸ θέατρο «Καζινό», ὅπου παίζει ὁ κ. Πέτρος Κυριακὸς μὲ τὸν γνωστὸν ἀρτιον θιάσόν του, ἐνισχυμένον ἐφέτος καὶ μὲ τὸν τενόρο κ. Ἐπιτροπάκη, τὴν ὀπερεττοποιηθεῖσαν κωμωδίαν τοῦ κ. Σπύρου Μελά: «Ὁ Μπαμπὰς Ἐκπαιδεύεται».

Διὰ τὸ ἔργον αὐτὸ, πὺ τὰ τραγούδια του ἐτόνισεν ὁ κ.

Χατζηαποστόλου, ἐγράφη ἀπὸ τοὺς κριτικούς ὅτι ἡ ὀπερεττοποίησις τὸ κατέστρεψε καὶ ὅτι ὁ κ. Κυριακὸς δὲν εἶνε ὁ ἰδεώδης... Κολαοῦζος. Ἡμεῖς, χωρὶς νὰ θέλωμε νὰ κάμωμεν κριτικὴν, θὰ πούμε ἀπλῶς ὅτι τὸ ἔργο θὰ κρατήσῃ ὅλη σχεδὸν τὴν σαιζὸν — χωρὶς πὺ φαίνεται κολαοῦζο δὲ θέλει — καὶ ὅτι τὰ τραγούδια του ἔχουν ἐκλαίκευθῆ τόσο, ὥστε νὰ... σφυρίζωνται ἀπὸ ὄλους τοὺς Ἀθηναίους. Ἴδου μερικὰ ἀπ' αὐτά:

ΝΤΟΥΕΤΤΟ ΛΕΝΑΣ (ΚΑΙΤΗ ΒΕΡΩΝΗ)
— ΛΑΕΞ (Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ)

ΛΑΕΞ: Μέσ' τὰ τσαχλίνια τὰ μάτια
βοῆκα τὸ πείσμα, τὰ γινάτια
καὶ τῆς ἀγάτης τὴν ψευτιά
σὲ μιὰ μαγεύτρα πλάνα ματιά.

ΛΕΝΑ: Στὰ παιχνιδιάρικα τὰ μάτια
χτίζεις τοῦ ἔρωτα παλάτια,
σ' ἀνάβει στὴν καρδιά φωτιά
μιὰ σαγηνεύτρα λάγνα ματιά.

(Ρ ε φ ρ α ἰ ν)

Μάτια τρελλὰ, γλυκὰ,
ἐρωτιάρικα μάτια ἄχ! ἄχ!
τὶς καρδιές μυστικά,
πὺ τὶς κάνουν κομμάτια, ἄχ! ἄχ!

Μάτια τρελλὰ, γλυκὰ,
εἶν' μεγάλος μελεᾶς
καὶ λαχταρᾶς μεθυστικά
νὰ τὰ φιλιᾶς.

Ἴδου τώρα καὶ ἓνα ντουέττο, ὅπου ἡ γυναῖκες ψέλνουν ὄλα τὰ... προτερήματα τοῦ ἀσχήμου φύλου, πὺ τὸ θρίσκουν... κοροῖδο:

ΛΕΝΑ: Οἱ ἄντρες εἶν' κοροῖδα
καλὰ σὲ ὄλους τῶεῖδα,
κάθε γυναῖκα
μὲ ἄντρες δέκα
σὰν παῖξη καὶ γελά.

ΡΙΡΗ: Οἱ ἄντρες εἶν' κοροῖδα
γι' αὐτὸ εἶδα κι' ἀπέεδα
καὶ τοὺς ταράζω
ξελαραδιάζω
πὺ χάνουν τὰ μυαλά.

ΛΕΝΑ: Ἄχ! ἄντρες κουτοὶ
γιὰ γάμπα χυτὴ
καὶ στήθεια λαχταροῦν.

ΡΙΡΗ: Καὶ σὰν παντρευθοῦν
αὐτὲς πὺ ποθοῦν
τὸ κέρασ τοὺς φοροῦν.
Οἱ ἄντρες εἶν' κοροῖδα,
καλὰ σὲ ὄλους τῶεῖδα.

Νά τώρα και τὸ τραγουδι τοῦ κ. Ἐπιτροπάκη, πού τὸ πήραν σὲ δίσκους γραμμοφῶνων, λατερνῶν καί... ὄργανέτων καί πού σὲ λίγο θὰ μᾶς πάρη τ' αὐτιά:

ΓΕΛΑΣΤΗΚΑ

Στὸ φίλημά της,
στὸ μίλημά της
σὲ ὄρκους, δάκρυα εἶχα πιστέψει.
Σύντροφον μόνο, βρήκα στὸν πόνον
κ' ἦταν γιὰ μὲ παντοτεινὴ μου σκέψη.

Αὐτὴ ποθοῦσα
κι' εὐθὺς μεθοῦσα
στ' ἀντίκρουμά της καὶ δὲν μπόρεσα νὰ ἰδῶ
πού ἀγάπες σβύνει
καρδιές προδίνει
γι' αὐτὸ μὲ κλάμα θὰ τῆς τραγουδῶ:

(Ρ ε φ ρ α ἰ ν)

Γελάστηκα ἀπ' τὴν πλάνα ματιά σου,
φαντάστηκα πὼς θὲ νάσαι πιστή.
Γελάστηκα στὴ μαγεύτρα ψευτιά σου,
σοῦ δόθηκα,
προδόθηκα,
κι' ἔχω σκλάβος πιαστή.

«ΑΠΕΡΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ»

Εἶπαμε πολλά ὅμως γιὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ μπαμπᾶ. Τὸν ἀφήνουμε, λοιπὸν, καὶ σπεύδουμε πρὸς τοὺς μὴ... ἐκπαιδευμένους — καθ' ὃ ἔχοντας ἀπεργίαν — φοιτητάς, τὴ μουσικὴ αὐτὴ φάρσα πού παίζεται ἀπὸ μνηῶν ἤδη ὑπὸ τοῦ θιασοῦ Μακέδου, ὁ ὁποῖος ἐγκατεστάθη τελευταίως εἰς τὸ «Ἀθήναιον».

Διὰ τὸ λιμπρέττο τῆς φάρσας αὐτῆς λέγεται ὅτι συνειργάσθησαν ὀκτώ πνευματώδεις νέοι συγγραφεῖς, πρᾶγμα πού δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἀμφισβητήσουμε. Τὸ ὅτι ἄλλωστε ἐστάθη εἰς τὴν σκηνὴν ἐπὶ τόσον διάστημα, εἶνε ἀρκετὸ πειστήριον ὅτι ἐστηρίχθη ἀπὸ πολλὰς... κεφαλὰς. Ἡδὴ ἡ «Ἀπεργία φοιτητῶν» διακόπτει τὰς παραστάσεις τῆς, συνεπεία παραστάσεως τῶν ἠθοποιῶν ὅτι ἐκουράσθησαν νὰ παίξουν τὸ ἴδιον ἔργο μῆνες καὶ μῆνες. Τῆ θέσει τῆς παίρνει ἡ ἐπιθεωρησις τοῦ κ. Πῶλ-Νὸρ «Ρωμηός». Ἔτσι ἡ ἐπιθεωρήσεις γίνονται 4 καὶ ἡ ὀπερέττες θὰ μείνουν δύο, ἀλλὰ πρὸς στιγμὴν μόνον.

Ὁ κ. Τίμος Μωραϊτίνης, θλέπετε, ζηλώσας τὴν δόξαν τοῦ κ. Μελαῖ, ὀπερεττοποίησε μίαν παλαιάν πνευματώδη κωμωδίαν του, ἡ ὁποία μὲ μουσικὴν τοῦ κ. Σακελλαρίδη, θὰ παιχθῆ προσεχέστατα εἰς τὸ νέον θέατρον τοῦ κ. Μακέδου, Θεμιστοκλέους 4.

Ἴδου τώρα καὶ τὸ λαοφιλέστερον τραγουδάκι τῆς «Ἀπεργίας Φοιτητῶν»:

ΔΕΝ ΦΤΑΙΣ ΕΣΥ

Ἔλα μὴ γίνεσαι παιδί.
Κύττα, κανεὶς δὲν θὰ μᾶς δῆ
σ' αὐτὴ τὴν ἄκρη,
κι' ἄκου διὰ λέξεις φιλικές
δίχως φωνές ὑστερικές
καὶ δίχως δάκρυα...

Τᾶμαθα τώρα ὅλα πειά...
Τόσο μεγάλη ἀδιαντροπία
δὲν τὴν περίμενα, σ' ὀρκίζομαι, ποτέ μου.
παρ' ὅλο πούχες ὀρκιστῆ,
τόσες φορὲς ἔχεις πιαστῆ
σ' ἄλλον νὰ δίνης τίς νυχτιές ποῦνε δικές μου.

(Ρ ε φ ρ α ἰ ν)

Δὲν φταῖς ἐσὺ!...
νὰ σὲ ξεχάσω εἶχα πῆ,
ἀλλὰ δὲν μπόρεσα.
Δὲν φταῖς ἐσὺ,
φταίω μονάχα 'γὼ, πού τότε σὲ συχώρεσα.

Δὲν φταῖς ἐσὺ ἂν πάλι τώρα θὰ ξεχάσω
τὰ ὅσα μοῦ κανεὶς, τίς τρέλλες σου αὐτές.
Φταίω ἐγὼ, πού τόσο τρέμω μὴ σὲ χάσω,
φταίω μονάχα 'γὼ, ἐσὺ δὲν φταῖς.

Σώπα, γιατί ὅλες ἡ σαχλές
δικαιολογίες πού μοῦ λές
πάνε τοῦ κάκου...
Δὲν σ' ὠφελοῦνε οἱ λυγμοί

ΣΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΗΓΑΣΟΥ

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Σ' ἔχασα: μαῦρο ἦταν τὸ βράδυ
πού μοῦφυγες ἀπὸ κοντά μου
μὰ ἦτανε μαύρη κ' ἡ καρδιά μου.

Ἔφυγες δίχως ἓνα χᾶδι:
κι' ἐγὼ βουβός ἀπ' τὸν καῦμό μου
κλαίω τὸ πλάνο τ' ὄνειρό μου...

(Μαρμαίρι).

ΣΤΕΛΙΟΣ Π. ΚΟΥΡΑΚΟΣ

Η ΚΑΡΔΙΑ ΜΟΥ

Ὅταν πεθάνω θέλω τὰ στήθη μου νὰ σκίσουν
Καὶ τὴν καρδί' ἀπὸ μέσα νὰ βγάλουν τὴ θερμὴ
Κι' ἀφοῦ μὲ τὰ λουλούδια θὰ μὲ νεκροστολίσουν
Ἄς θάψουνε τὸ κρῦο κι' ἄψυχο πειὰ κορμί.
Τὴν ἀνοιξὶ λουλούδια θ' ἀνθούνε μαγεμένα,
Θὰ κελαϊδῆ τ' ἀηδόνι κ' ἡ Φύσι θ' ἀγαπᾶ,
Μὲς τὴν καρδιά μου οἱ πόθοι, τὰ ὄνειράτα κρυμμένα
Γιὰ σένα θὰ τὴν κάνουν μ' ἀγάπη νὰ χτυπᾶ.

Ἄς εἶμαι πεθαμένος, κοντά σου ἐγὼ θὰ ζήσω
Καὶ μὲς τὸ καλοκαίρι, στοῦ γήλιου τὴ φωτιά
Ἐγὼ μὲ τὴν καρδιά μου πάλι θὰ σὲ δροσίσω
Λέγοντας λόγι' ἀγάπης μ' ἀφάνταστη γητεία.
Κι' ὅταν τοῦ χινοπώρου τὰ σύγνεφα γεμίζουν
Τὸν οὐρανὸ, τὰ δέντρα ἀπὸ φύλλωμα γυμνά
Δεχτοῦν τὰ πρωτοβρόχια, γλυκὰ θὰ σὲ κοιμίζουν
Οἱ χτύποι τῆς καρδιάς μου κ' ἡ θλίψι θὰ περνᾶ.
Καὶ τὴν καρδιά, νεράϊδα, κοντά σου θὰ κρατήσης.
Κι' ὅταν θὰ χιμωνιάζῃ κι' ἀκούγῃς τὸ βορηᾶ,
Θ' ἀνάθη, θὰ πυρώνῃ (στὴ ζέστα τῆς θὰ ζήσης)
Καὶ θᾶνε συντροφιά σου, γλυκειὰ παρηγοριά...
(Πειραιεύς)

ΑΓΙΣ ΠΑΛΜΟΣ

ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΗΣ ΠΡΟΣΜΟΝΗΣ

Τὴν ὥρα πού χωρίζαμε—τοῦ Μάη τὸ στερνὸ δεῖλι —
μὲ τὴ λαχτάρια του φιλιῶ σου πῆρα ἐγὼ ἀπ' τὰ χεῖλη
τ' ἀγνό σου χαμογέλιο τὸ δειλὸ
μαζὺ μὲ τὴν ὑπόσχεσι, πὼς θὰ ξαναγυρίσης
μῖαν ἀνοιξιὰτικὴν αὐγή. Προτοῦ μὲ χαιρετήσης
μοῦ πῆρες σὺ τὸ δάκρυ τὸ θολό.

Κι' ἔτσι εἶδα μὲ χαμόγελο νὰ σβύνουν ἓνα-ἓνα
τὰ βράδυα τοῦ καλοκαιριοῦ κι' ὅσα εἶχα μαζεμένα
ὄνειράτα —παληές μου ζωγραφιές—
κι' ἀπειρους τὸ φθινόπωρο μὲ γέλιο εἶδα θανάτους
τὴν πλάσι τὴν ὀλόχαρη ν' ἀπλώνουν τὰ φτερά τους
καὶ μύριες νὰ νεκρώνουν ὠμορφιές.

Μὲ χαμογέλιο δέχτηκα βορηᾶδες, χιόνια, μπόρες
καὶ τίς ἀτέλειωτες νυχτιές καὶ τίς θλιμμένες ὄρες
μὲ γέλια τίς ἐπέρασα κι' αὐτές.
Τὸ Μάρτη ὄλο σὲ πρόσμενα καὶ τὸν Ἀπρίλη ἀκόμα
κι' ὅσα πικρὰ παράπονα κι' ἂν βγῆκαν ἀπ' τὸ στόμα
τὸ γέλιο μου δὲν τὸσβυσαν ποτέ.

Καὶ νά! τὸ στερνὸ ἀπόβραδο τοῦ Μάη πάλι ἀγνωσθῆνα
κι' ἀφθαρτὸ τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη μου ἔχει μείνει,
τὸ χαμογέλιο μου τῆς προσμονῆς,
μὰ ὁ χρόνος κλεῖ καὶ ξέχασες νάρθης, ἀγαπημένη,
μάταια ἀγναντεύω ἀπ' τὴν αὐγὴ μῖα στράτα ρημαγμένη
—ἀλλοίμονο!— δὲν φαίνεται κανεὶς...
(Κηφισιά)

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ

σὲ θέλω ἀκόμα μὰ στιγμῆ,
σώπασε κι' ἄκου.

Τάχα γιατί νὰ σοῦ κρυφτῶ;
Σὲ ἀγαπῶ κι' ἴσως γι' αὐτὸ
δὲν σοῦ ἐκράτησα κακία οὔτε λύγ;
Καὶ τώρα πάλι δὲν μπορῶ
σὲ ξαναγάμησα θαρρῶ
κι' ἀπὸ τὰ δίχτυα σου ποτὲ δὲν θὰ ξεφύγω.